

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
785-11

meddelat i Stockholm den 1 april 2011

KLAGANDE

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

MOTPART

Personalkooperativet DraoThea
Sintervägen 6
721 30 Västerås

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Göteborgs beslut den 11 januari 2011 i mål nr 6175-10

SAKEN

Stöd och service till vissa funktionshindrade; fråga om prövningstillstånd i kammarrätt

---

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen meddelar prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver det överklagade beslutet och meddelar Socialstyrelsen prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Göteborg av styrelsens överklagande av Förvaltningsrätten i Karlstads dom den 11 november 2010 i mål nr 5532-10.

Dok.Id 104367

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

BAKGRUND

Socialstyrelsen avslog genom beslut den 30 juni 2010 en ansökan från Personalkooperativet DraoThea om nytt tillstånd vid verksamheten DraoThea avseende ändring av föreståndare. Som skäl för beslutet angavs att den föreslagna föreståndaren inte uppfyller kraven som gäller föreståndare vid verksamheter enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Personalkooperativet DraoThea överklagade beslutet hos Förvaltningsrätten i Karlstad, som biföll överklagandet i dom den 11 november 2010 (mål nr 5532-10) på så sätt att den föreslagna föreståndarens utbildning skulle anses lämplig i den mening som anges i 3 § förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Förvaltningsrätten upphävde det överklagade beslutet och återförvisade målet till Socialstyrelsen för fortsatt handläggning. Förvaltningsrätten överlämnade till Socialstyrelsen att pröva om den föreslagna föreståndaren borde genomgå någon kompletterande utbildning i t.ex. socialrätt innan slutligt beslut om godkännande kunde fattas, liksom övriga förutsättningar för sådant godkännande.

Socialstyrelsen överklagade domen hos Kammarrätten i Göteborg som i det nu överklagade avgörandet beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDEN M.M.

Socialstyrelsen yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen med upphävande av kammarrättens beslut beviljar prövningstillstånd i kammarrätten.

Socialstyrelsen anför bl.a. följande. Det är viktigt att området tillförs vägledande avgöranden. Lagstiftaren har lämnat behörighetsfrågorna i dessa sammanhang i huvudsak oreglerade. Den ledning som tillämpande myndighet får kan härledas endast ur det allmänna ordet ”lämplig”. Frånvaron av mera preciserade bestämmelser innebär att lagstiftaren de facto har överlämnat åt myndighets- och

Mål nr
785-11

rättspraxis att utveckla tillämpningen av reglerna i detalj. Ärenden av dessa slag är ofta förekommande på myndigheten och det finns ett uttalat behov av vägledande avgöranden.

Den fråga som i vägledningshänseende tilldrar sig särskilt intresse är frågan om i vilken mån det är tillåtet för beslutande myndighet att över huvud taget låta en viss kunskapsbrist hos en föreståndare kompenseras av att annan personal har sådan kompetens att denna brist kan anses spela mindre roll. En sådan rättsutveckling inger betänkligheter, eftersom en föreståndare utsätts för särskild lämplighetsprövning, medan föreståndarens underställda personal inte tillhör den kategori som utsätts för en sådan prövning. Det kan rimligen inte vara lagstiftarens åsikt att ett gynnande beslut i form av ett tillstånd som är avsett att vara bestående och oföränderligt ska kunna göras beroende av faktorer som är föränderliga.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Högsta förvaltningsdomstolen finner skäl att meddela prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Frågan i Högsta förvaltningsdomstolen är om kammarrätten borde ha meddelat prövningstillstånd med anledning av Socialstyrelsens överklagande av förvaltningsrättens dom.

Enligt 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL, meddelas prövningstillstånd i kammarrätten bl.a. om det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

Enligt 6 § andra stycket LSS ska det för verksamheten enligt lagen finnas den personal som behövs för att ett gott stöd och en god service och omvårdnad ska kunna ges.

Mål nr
785-11

Enligt 23 § första stycket LSS får en enskild person inte utan tillstånd av Socialstyrelsen yrkesmässigt bedriva sådan verksamhet som avses i bl.a. 9 § 10 LSS, dvs. daglig verksamhet.

Av 3 § förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade framgår att det bl.a. för daglig verksamhet ska finnas en person med lämplig utbildning som förestår verksamheten samt den personal som i övrigt behövs för en ändamålsenlig verksamhet.

Av specialmotiveringen till 6 § andra stycket LSS (prop. 1992/93:159 s. 171 f.) framgår i huvudsak följande. Andra stycket innehåller en allmän regel om skyldighet att ha den personal som behövs för att meddela god omsorg. Detta innebär att personalen ska ha den utbildning och erfarenhet som kan krävas för varje specifik uppgift. Bestämmelsen avser inte endast personal som utför arbetsuppgifter som direkt gäller insatser enligt 9 § – t.ex. personal vid gruppboheter, sjukgymnaster, kuratorer, specialpedagoger och dagcenterpersonal – utan all personal som behövs för att bedriva en rationell och ändamålsenlig verksamhet. Något krav på att anställa personal av det ena eller andra slaget ställs dock inte upp. Det får ankomma på huvudmännen själva att organisera verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

För ett fall som det aktuella, där frågan är vad som är lämplig utbildning för en föreståndare för daglig verksamhet, har det i förarbetena inte lämnats någon ledning för hur bedömningen bör göras. Frågan har inte heller belysts i något vägledande rättsfall. Det får därför anses vara av vikt för ledningen av

BESLUT

5

Mål nr
785-11

rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt. Kammarrätten borde därför ha meddelat prövningstillstånd i enlighet med reglerna i 34 a § andra stycket 1 FPL.

Susanne Billum

Marianne Eliason

Erik Nymansson

Lina Törnqvist
Beredningschef

Avd. II
Föredraget 2011-03-29

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Elin Kristensson